

Betning mot linjordloppa

Albin Gunnarson, Svensk Raps AB

Sedan linodlingen tog fart för snart 20 år sedan har även gamla tiders skadegörare i lin kommit tillbaka. Den stora linjordloppan var vanlig på 40-talet för att sedan rödlistas av Artdatabanken när linodlingen försvann. Stora Linjordloppan gjorde dock en snabb comeback i början av 2000-talet. Rödlistningen ströks och kemisk bekämpning blev möjlig och inte minst nödvändig.

Efter några års försöksarbete i samarbete mellan bland annat Svensk Raps, Bayer, Syngenta och Växtskyddscentralen finns nu försöksresultat som visar att en mycket låg dos av betningsmedlet Chinook är mycket effektivt mot linjordloppor.

Inget av de 4 försöken under 2008-2009 har varit särskilt hårt drabbat av angrepp av linjordloppa. Störst angrepp under de båda försöksåren har funnits på Skälsund på Vikbolandet utanför Norrköping. Våren och försommaren 2008 var varm och torr, vilket är den väderlek i vilken lopporna

snabbt uppförökas och gör skada. 2009 var betydligt svalare och med mer nederbörd. Även om det fanns loppor på Skälsund 2009 så är gnagskadorna lite mindre och möjligen har även skördebortfallet blivit lite mindre samtidigt som hela sommaren bidrog med en för linet mycket gynnsam väderlek. Trots den höga grundskörden på 2 900 kg för obetat utsäde gav en betning med Chinook 200 kg mer i utbyte, vilket väl betalar betningens merkostnad som är att jämföra med en pyretroidbehandling+körning.

Den stora linjordloppan har visat sig mycket känslig för Chinook. Redan vid dosen 3 ml per kg frö visar försöken att gnagskadorna minskar markant och att plantantalet ökar. Skördebortfallet redan vid små angrepp av linjordloppor ser ut att ligga mellan 10 och 15 % eller 200-300 kg frö/ha. Ett insektsbetat linutsäde bör kunna utsluta pyretroidbehandlingar eller omsådder som vissa år varit fallet för drabbade linodlare främst i Östergötland och Mälardalen.

Tabell 1. OS13-1033 Betning mot linjordloppa, 4 försök 2008-2009

	Boberg, E-län 2008				Skålsund, E-län 2008				Skattmansgården, "R"-län 2008				Skålsund, E-län 2009				Medel 4 försök 2008-2009	
	ml/kg frö	Skörd	Rel tal	Linjordloppe- index	Skörd	Rel tal	Linjordloppe- index	Skörd	Rel tal	Skörd	Rel tal	Linjordloppe- index	Skörd	Rel tal	Linjord- loppeindex	Skörd	Rel tal	
Obehandlat		720	100	1,10	1780	100	2,71	940	100	0,17	2890	100	1,80	1583	100			
Prelude 20 LF	2	1250	174	1,03	1820	102	2,5	1020	109	0,07	2900	100	1,79	1748	110			
Chinook FS 200 + Prelude 20 DF	3 + 2	1000	139	0,16	2010	113	0,17	960	102	0,09	3100	107	0,36	1768	112			
Chinook FS 200 + Prelude 20 DF	6 + 2	1140	158	0,09	2090	117	0,12	1020	109	0,07	3000	104	0,29	1813	115			
Chinook FS 200 + Prelude 20 DF	20 + 2	1220	169	0,08	2130	120	0	1050	112	0,06								
Modesto + Prelude 20 DF	2 + 2	1210	168	0,09	1970	111	0,03	1020	109	0,03	2970	103	0,36	1793	113			
Cruiser OSR	15	1380	192	0,11	2010	113	0,06	1090	116	0,04								
Chinook FS 200 + Dividend	6 + 2,5	1030	143	0,12	2080	117	0,24	980	104	0,08								